

historische kring huizen

Secretariaat: Mw. M. Brouwer-Nijeboer, Van Houtenlaan 19,
1272 KC Huizen, tel. 54994

Ledenadministratie: Mw. T. Rooth, Punter 13, 1276 CX Huizen
tel. 64535

Contactadres Redactie Berichtenblad: Mw. W. van Noppen,
Brede Englaan 12, 1272 GS Huizen, tel. 53783

H U I Z E R K R I N G B E R I C H T E N

8e jaargang, nr. 2, mei 1987

Aan de leden van de Historische Kring Huizen

18 mei 1987

In het januarinumnummer van ons Berichtenblad werd reeds mededeling gedaan van het feit dat (de besturen van) de Stichting Huizer Museum en de Historische Kring Huizen een perscommuniqué zouden opstellen met betrekking tot een vorm van samenwerking in de toekomst. Tevens zouden de doelstellingen van beide organisaties nog eens duidelijk op een rijtje worden gezet, ter voorkoming van onduidelijkheid in de taakafbakening.

Na een bespreking met beide besturen is eind januari bovengenoemd communiqué in concept gereedgemaakt; de voorzitter van de Stichting Huizer Museum nam op zich voor de afwerking zorg te dragen, waarna definitieve goedkeuring van de twee besturen en openbaarmaking in Berichtenblad en pers snel zouden kunnen volgen. Helaas hebben wij tot op heden van de zijde van de Stichting Huizer Museum geen nadere reactie ontvangen.

Deze vertraging betreurt ik ten zeerste, te meer daar regelmatig blijkt dat er onder de Huizer bevolking verwarring bestaat over de doelstellingen en werkzaamheden van onze twee organisaties. Het bestuur van de Historische Kring Huizen heeft inmiddels actie ondernomen om samen met het bestuur van de Stichting Huizer Museum zo spoedig mogelijk te komen tot duidelijke afspraken en een goede informatie van leden, donateurs en belangstellenden.

Met vriendelijke groeten,
G.J. Knoop, voorzitter

Tijdens de jaarvergadering van afgelopen maart heeft de heer W.A. Beekman de Kring enkele historische (archief)stukken ten geschenke gegeven. Het Bestuur waardeert dit bijzonder. Op pag. 2 vindt u één stuk afgedrukt: het betreft een brand op 30 oktober 1904 en hoe men het ontstane leed probeerde te verzachten. In het licht van de recente branden in het oude dorp is dit nog altijd een actuele zaak. Op de intekenlijst is niet alles meer leesbaar omdat veel met potlood geschreven was. De totalen nog wel: nl. fl. 62,50 en fl. 16,-, samen fl. 78,50. Volgens een formule van het Centraal Bureau voor de Statistiek zou één gulden op basis van levensbehoefte in 1904 in 1986 een waarde vertegenwoordigen van fl. 1440,-! In 1904 telde Huizen 4889 inwoners.

M.P. Rooth

Geachte Dorpsgenooten!
De nacht van Monday 30 dezer, was voor enkelen onzer ingezetenen een treurige nacht. Een vreeselijke brand verwoeste in korten tijd bijna alles wat zij bezaten, terduweremoed konden zij hun leven in veiligheid brengen.

Drie geminnen blijden, hetzij door onvoldoende, hetzij door niet verzeker-
ring tegen brandschade aanmerkelijke schade er worden zij niet geholpen, dan is het zeker dat zij aan vol-
slagen armoede ten prooi zijn.

Daarom hebben Gemeenteraadsleden zich tot een Commissie gevormd, tot het bijeenbrengen van gelden, ten einde eenigszins in de geleden schade te-
getroet te komen.

Wij doen derhalve een beroep op uw
welwillendheid, door u te verzoeken
ons doer het verlenen van een milde
gift daartoe in staat te stellen.

Het ingezamelde zal door ons naar
gelang der gelden schade worden ver-
deeld, overtuigd houdende dat de reg-
ling daarvan aan ons zal worden toe-
vertrouwd.

Aluixen

31 October 1904

Namen	Bedrag	Namen	Bedrag
H. Vermeulen	5.00	J. Kuiper	1.00
J. Das	10.00	W. J. J. J. J. J.	15.00
J. J. J. J.	10.00	G. Lustig	1.00
J. J. J. J.	5.00		1.00
H. Kuis	10.00		
J. J. J. J.	10.00		
W. J. J. J.	10.00		
G. C. Rebel	2.50		

Huizen, 15 Augustus 1924.

Waarde nicht,

Nou maid, nou gaen ik je eersteries een brief schrijven, hongdsdaagen of gien hongdsdaagen, want 't is weer hoøg tijd. Dee keer is 't ôk een verplichting dat ik schrijf mar daer kom je vanzelf achter.

In je vurrige brief had je 't er over dat 't zoô heet was, mar intussen is 'ter nog gien snars veranderd.

Al die weken is 't er gien spat water êvullen en alles staet gewoôn weg te kwijnen, zoô droôg as 't is.

Mot je op de nenge kommen! Alles staet te verpieteren.

't Is gewoôn suufzangd êwurren van droôgte en 't wurd hoôgtijd vur een flinke gorsbuije!

Zoô as 't nou gaet dan komt ter voort gien sperciboôn in 't vat, let op mijn woorden. Of en too teêkêt de lucht een bietjen raar mar dan zakt de buije weer weg en de kans op regen is weer verkeken.

Mot dat moekerige weer het een mins ôk gien fuut om mar iets an te pakken. Binnen nijt en buiten nijt. 'k Hou de luiken de heële dag mar dicht en dat scheelt nog een bietjen. In de kamer is 't nog 't koelst, mar ja, daer leven we nijt, behalve Zondas dan!

Ik kan me nijt heugen dat 't zoô warm êweest is as de leste weken en 't mag wel in de krant mar Oôme Lammert het z'n borstrok uit te trukken. Dat wul toch wel wat zeggen dunkt me!

Mar je hooven nijt te denken dat ik m'n jak uit doô want daer begin ik nijt an. Dan is een mins nog meer vatbaar

Oôme weet 't netuurlijk beter as ik mar wie zit voort mot de gebakken peren? Hi, wie? Krek, Aartjen.

Mar ik kan d'r nêt zoô goôd niks van zeggen want hij luistert toch nijt, zoô'n aigenwijze man as ik toch het!

Heël bar. En let op m'n woorden! As tie dan longesteking het dan weet tie precies waar 't deur êkommen is. Mar dan zeg ik.. Bij januk taa..en dan weet hij al genog!

't Liefst geef ik t'um de wijnd van vurren mar in m'n goeighaid zwijg ik mar. D'r mot ter toch eên verstangdig wezen in een huishouwen, zeg nou zelf!

Enne...over een paar weken is 't weer keuniginnedag dan wul toch gien mins ziek wezen. Waar of nijt? Tuurlijk, jehemmen gelijk, dat is pas over een paar weken mar een mins z'n gedachten staen nooit stulle, dat weet jij ôk wel.

Je relaas over Freek hemmen we op de voôt êvolgd.

En dat je die man z'n opoe weggegooid hemmen daer binnen we arg van êschrukken. Eerlijk waar, Jannetjen.

't Lijkt wel ofgoöderij! Kijk, ik wist wel dat ze dat in Afrika deejen, daer had ik welderies over horen vertellen, maar dat dat ôk in ons langd vur komt dat klinkt me vreemd in m'n ooren.
 'k Hem 't van hooren zeggen mar d'r binnen minsen dee beweren dat 't op de Veluwe nog spookt!
 Hou me ten goede, ik heb 't van hooren zeggen!
 Of 't waar is weet ik netuurlijk nijt. Hè gat, ik hou d'r over op want voort doô ik gien oôg dicht en een mins zou d'r nog van gaen drôomen.
 In alle gevallen gooijen wij gien vazen mot opoe's leeg en wij wurren ôk nijt deur Freek achteran êzeten.
 Mar wij beleven weer wat aarst.
 't Wurd hoôg tijd dat ik an 't eigelijke gedeelte van de brief begin want aarst gae ik weer uitwaaijen over aare dingen. Je kennen me zoô zeutjiesan wel.

'k Zal je nijt langer in spanning laeten mar ik raej je wêl an om d'r effen bij te gaen zitten.
 Vur mijn part op de punt van de tafel dan kan je teminste nijt omvallen van verbaazing.
 Je ouwe vrijer, Grâdus van Stein van Matjen Plens is uit Indië vrom êkommen. Jâ!!
 Wat zeg je daervan?
 En hij is gisteren marregen bij ons koffie wezen drinken. Jâ!
 En hij het êvreugen naer jouw, want hij is nog altijd een bietjen gek op je, zai tie!
 Hij wul je opzeuken omdat tie je al die jaren nijt het kunnen vergeten! Echt waar!
 Hij het al êinfurmeerd of je êtrouwd binnen en nou die eênmol weet dat je nog eên vrije maid binnen nou wul die as de gesmeerde pangkook naer je too.
 En too we vertelden dat je een bietjen ansloes hadden mot Freek, too was tie bijna nijt te houwen.
 Wat zeg je daer nou van? Dat had je nijt êdocht hi?
 Neejen, vanzelf!
 'k Zal eerst effen uit de dooken doôn hoo ut ter gist'renmarregen too gung.
 Oôme en ik zatten in de keuken an eên bakkie en op eên gegeven moment komter een man 't erf oploôpen!
 Mijn heé...wael kan dat nou wezen! Ja, zoô denkt een mins toch! Allicht!
 Oôme Lammert was ter wel mie annekomen dat die joôn van Stein naer huis too kwam, mar we dochten d'r op dat oôgenblik echt nijt an.
 Hij was zoô mooi annekleed mot al die tressen en dingen dat we tegelijk zaijen...dat is Grâdus van Stein van Matjen Plens.
 En waarachies, hij was 't ôk!
 Oôme leup naer de deur en ik ter achteran en jawêl hoor, we hadden 't goôd êzien.
 Nou Janne, vur onze neus stung een knappe rijzige man en we zaggen moteênen dat 't Gradus was. Gien haer verangerd+
 Nae dat tie ons eên hangd êgeven had vreug tie of tie d'r effen in moch kommen. Nou ja, dat sprak vanzelf.

Janne kijnd, wat dee man allemol het miejemaakt dat is ongeloôvelijk. Ongeloôvelijk!!

As je 't mijn vragen is tie duuzed doojen êsturven, echt waar.

Want vertellen as tie kan! We hingen an z'n lippen!

Dee is wel deur de durkedons êgaen, dat zal ik je vertellen.

't Kwam daer op naer dat tie heël hoog oppeklummen is in 't leger en gien meer vrom gaet naer Indië. Hij blijft in 't langd en wul hier ôk een huis koôpen en...je raeijen 't nooit...ôk zoô'n autoding. Hoe bestaet 't hi!

Mar eerst wul die jouw opzeuken en je vragen of je 't noggeries mot um wullen pramberen.

Nou kijnd, 't is een keurige man waar niks op valt an te merken en waar die Freek nijt an tippen kan. As je 't mar zien maggen, zeg'k. Enne...hij is heël eenvoudig êbleven dat kan je zoô wel an z'n praat horen. Niks gien opsmuk, niks gien gelieg en gedraej. We zatten dan ôk gezellig te praaten mot mekaar, 't wijs we eên bakkie dronken. Zonger kouwe kak.

Ik kan netuurlijk nijt alles vertellen want dan wurd m'n relaas te groôt mar ik het um wêl beloofd dat ik je vandaag zou schrijven. En dat doo ik dan bij deze! Want hij kwam netuurlijk nijt vur ons mar vur jouw. 't Is dan ôk in jouw belang dat ik schrijf.

Ik hoop dan ôk dat je meteênen vrom schrijven en ons nijt langer in 't ongewissen laeten.

Mar goôd...de vraag is nou;...kom jij hierheêne of gaet hij naer jouw too. Daer draeit alles om.

Nou zat ik gisteren al eên bietjen plannen te maken en ik wou zoô enkele dingetjies vurstellen too Oôme me onger de tafel teugen m'n scheênbeên anschopte.

Dan weet ik 't al.

Later zai Oôme; Mins bemeu je d'r nou nijt te vuul mie want ze binnen oud en wijs genug.

Grâdus weet zelf wêl wat tie mot doôn, dee hoof jij nijt vur de beênen te loôpen.

Nou Janne, mot m'n hangd op m'n hart, d'r was gien haer op m'n hoôfd dee daer annedocht had, zoô waar as ik hier an de keukentafel zit!!

Och ja, een mins loôpt z'n aigen welderies vurbij en 't was echt nijt enkel uit nijuwsgierighaid, mar alleenig omdat ik jelui allegoôds gun. 'k Hoôp dat je daer begrip vur hemmen.

Uiteindelijk kwam Grâdus bij ons om raed vragen.

Daer hem'm we nijt ômevreugen. Waar of nijt?

Nou, dat was dan ut relaas wat ik je mos schrijven.

't Was toch nog een meuijeluk akkefietjen, mot ik zeggen.

Want kijk, nenne, nou ik zoô an 't schrijven bin denk ik tegelijk bij m'n aigen; "hoe veér is Jannetjen mot Freek êkommen"?

Oe gorzak as ik je nou mar nijt in een meuijeluk parket breng!

't Zweet breekt me uit, nou ik ter goôd over nae denk.

Nou ja hoor, vurt, je motten zelf mar uitmaken wat je goôddunkt.

Da's toch de beste weg.

'k Het je nou uit en te nae verteld hoe de zaak d'r vur staet en veder mot je 't zelf uitzeuken! Dah!!

'k Wul onger gien vurwaerde Freek ofvullen, mar as je een man as Grâdus zouwen kunnen krijgen dan is je kossie êkocht en dat is gien klainighaid.

Trek nou mar gien zuinig mongkie want ik bedoel 't al z'n leven goôd mot je.

Janne, laeten we eên ding goôd ofspreken. Ik, of eigelijk Oôme Lammert en ik zallen je gien haerbreed in de weg leggen, wat of je ôk besluiten. Goôd ? Ovvespreuken.

Nou gaen ik in een alderasie een andjen stuk vur Oôme klaermaken want dee het z'n gerak nog nijt êhad.

Je weten, Oôme houdt van op z'n tijd schoften en daer kan ik dan ôk nooit de hangd mie lichten.

Hij is een groesige eter. Altijd al êweest. We zallen dan ôk nooit een korsie broôd weggooijen. Nooit!!

'k Bin vuuste goôd vur d'um Jannetjen! Vuuste goôd. Mar ja, as een mins 't mar zien mag, ze'k.

Stulle mar...ik weet dat ik te veer gae en toch hem ik ter behoefte an om je dat te zeggen. We kunnen nijt vur niks goôd akkederen mot mekaar. Ja toch!!

Vur vandaag wul ik 't hier mar bij laeten. Die joôn van Marria mot voortdeimiënaer kerkezasie en dee zal de brief op posketoor brengen. Nijt dat ik je wul opheujen mar dan is 't uit mijn lijf. Eerlijk êzait bin ik heël benijwd wat je d'r van zallen zeggen. Doo alle bekenden de groeten van ons. Vur jouw de complementen van Oôme Lammert en een poes van

Meutjen Aartjen.

Alleênig ik en Oôme en Grâdus weten hier van of dus ê...mongkie dicht.

In een vorig nummer van ons Berichtenblad namen wij u mee op een wandeling door het dorp anno 1923 beschreven in de "Gids voor de gemeente Huizen en Omstreken" van de plaatselijke VVV. Deze keer wandelen we naar "Zee en Strand", en het valt op dat deze wandeling nog vrijwel geheel zo te maken is. Weet overigens een van onze lezers wie verantwoordelijk was voor de samenstelling en/of de (lyrische!) beschrijving van de wandelingen, fiets- en autotochten in deze gids? Ook inlichtingen over de kwekerij Hoog-Huizen zijn welkom. Voorts is er in ons blad eerder al iets gepubliceerd over Wijgert Kooy (van de "weg van Kooy") en zal binnenkort een stukje verschijnen over huize "Erica".

Vroegere jaargangen van het Berichtenblad van de Historische Kring Huizen zijn nog te verkrijgen bij de ledenadministratie (pag. 1) en kosten: de 1e t/m de 5e jaargang (1980 t/m 1984) fl. 3,75 per stuk; de 6e en 7e jaargang (1985 en 1986) fl. 7,50 per stuk.

"WANDELING NAAR ZEE EN STRAND

Nemen we wederom als uitgangspunt de kerk (de Oude Kerk, red.), dan lopen we rechtuit den straatweg op in de richting Naarden. Links zien we eerst de kwekerij Hoog-Huizen en vijf minuten verder aan dezelfde zijde, maar eenigszins naar achteren, het herstellingsoord der Luthersche Diaconessen-inrichting "Erica", waar des zomers een 30 à 50-tal zwakke kinderen verblijven. Rechts zien we de aardige landhuisjes verscholen tusschen de boomen. Al doorwandelande langs de Naarderstraat bereiken we den tol. Iets voorbij den tol zien we links een grintweg, Langerhuizerweg, aansluitende op den verkeersweg Bussum-Huizen, rechts de nieuwste uitbreiding van Huizen, de alleraardigst aan den straatweg gelegen landhuisjes. Steeds den straatweg volgende, bereiken we al spoedig de z.g. Valkeveensche laan, namelijk de laan aan onze rechterhand., in werkelijkheid Roelofslaan geheeten. Deze laan met hare eeuwen-oude boomen verkeert in goeden staat.

Waterpartij bij de „Limieten“

Links en rechts zien we de landhuizen, verscholen in het dennenbosch. Op de brug heeft men een schitterend uitzicht op het aan onze rechterhand gelegen landhuis, de "Limieten". Het ligt schilderachtig op de begroeide helling aan de overzijde van eene weidevlakte, ontstaan door afgravingen. De eigenaardige bekoring wordt niet weinig verhoogd door het water, dat onder ons door stroomt. Doorlopende langs den kronkelenden, nu eens stijgenden, dan weer dalenden weg, zien we al spoedig voor ons de uitspanning "Oud-Valkeveen" liggen onder het lommerrijk geboomte, die den wandelaar en fietser tot rust noodt. Deze uitspanning mag zich 's zomers in een druk bezoek verheugen. Van alle kanten worden dan de toeristen aangevoerd door de Gooische tram (halte Valkeveensche laan), om niet te spreken van fietsers en automobilisten. Het is dan ook werkelijk een dorado. Aan het daarachter gelegen strand is veel nieuws verzezen.

Op het strandgedeelte nabij de boschjes zijn in het seizoen kleedtentjes opgeslagen, die door den badmeester worden verhuurd, evenals badpakjes en handdoeken. Tevens heeft de exploitant dezer tentjes een 25-tal houten badkamertjes aan het strand doen verrijzen, zoodat Valkeveen den naam "Klein Scheveningen" niet onwaardig draagt.

En wat een schouwspel genieten we daar niet. Recht voor ons de zee met de bruine en witte zeiltjes der vaartuigen. Links zien we het torenspitsje van Naarden boven de groene wallen uitsteken, verder Muiderberg en Pampus, rechts de haven van Huizen.

BEZOEKT

„OUD-VALKEVEEN”

Uitspanning, Restaurant en Pannekoekenhuis

Grootste en mooiste speeltuin
van het Gooi, aan zee gelegen
Bosch, Weide, Zee en Strand

KINDERPARTIJEN BIJZONDERE CONDITIËN
GEMAKKELIJK TE BEREIKEN PER AUTO

Aanbevelend, W. KAPTEIN

Rechts afslaande langs het strand loopende in de richting Huizen, zien we rechts den "Venusberg" en de vlak bij het strand uitlopende eikenboschjes. Doorlopende komen we bij den weg van "Kooy", genaamd naar den ontwerper; in later tijd Magdalenalaan geheeten. Deze 4 M. breede met tegels bestrate weg loopt vanaf de kust tot ongeveer halverwege Huizen. De bedoeling van den ontwerper was, dezen weg door te laten loopen naar het dorp, doch die plannen kwamen niet tot uitvoering, evenmin als de plaatsing van een badhotel met aanlegplaats voor bootjes. Deze aan weerszijden met boomen beplante weg sluit nu aan op het fietspad, dat tusschen de akkers slingerende naar den Brink voert.

Weg van „Kooy” (Magdalenalaan)

Een ander fietspad is aangelegd door de zoo bekende Vereeniging "Gooi en Eemland" langs de Oostgrens van het landgoed "de Limieten". Men verzuime vooral niet eens te dwalen in de bosschages tusschen dit landgoed en den Weg van Kooy.

Willen we ook de haven eens zien, dan loopen we langs de kust verder, totdat we den linker-havendam kunnen opwandelen. Deze dam, die met opzet langer gemaakt is dan de rechter-dam, biedt den zeiler de gelegenheid om de haven zonder gevaar binnen te loopen; immers, met de heerschende westenwinden ontstaat aan den lijkant, dus den ingang, kalm water. De zeilers kunnen dus zonder bezwaar vanuit Amsterdam, Muiden of andere kustplaatsen de haven van Huizen binnenvaren.

Bij avond wordt het binnenvallen der haven vergemakkelijkt door havenlicht en het seinlicht op den gashouder in één te peilen.

Wie iets wenscht te weten van de op til zijnde uitbreiding der haven, leze het in dezen gids voorkomende artikel der Oeconomische Commissie.

Voor al is de havenwandeling aan te bevelen op Vrijdagavond, wanneer de visschersvloot weder thuis vaart. Doch eveneens op Zaterdag of Zondag, wanneer de botters zij aan zij liggen.

Langs de Kalkfabriek, de vele hangen (rookerijen), scheepswerf en gasfabriek keeren we langs de Havenstraat naar het dorp terug."

Visschersvloot thuis

Mocht u het leuk vinden onder deskundige leiding door het Huizen van nu te wandelen, neemt u dan eens contact op met mw. A. Kruyning-Teeuwissen, Driftweg 151, tel. 54776. Zij wandelt regelmatig door het dorp langs diverse routes. Ook een goed idee voor een familie-reünie!

M E D E D E L I N G E N

Zoals velen van u ongetwijfeld al weten, heeft de Historische Kring Huizen een zestal Huizer prentbriefkaarten (foto's) uit het begin van deze eeuw laten herdrukken. De serie kost fl. 5,- en is te verkrijgen via de ledenadministratie van de Kring (zie p. 1) of boekhandel Flevo, Voorbaan 35.

Voorts heeft de Kring kortgeleden een vermeldenswaard moment beleefd: na een groeiend aantal leden woonachtig buiten Huizen, zijn nu ook de eerste buitenlandse leden genoteerd! (En wel helemaal uit Canada.) Wellicht ook een idee voor onze leden met geëmigreerde familieleden om hun een abonnement op ons Berichtenblad te geven?

Wij maken u vast attent op de Huizer dag op 29 augustus a.s., waaraan ook de Historische Kring mee zal werken. Twee weken later (op 12 september 1987) wordt landelijk een 'Monumentendag' georganiseerd. De Historische Kring is samen met de Stichting Huizer Museum en de Gemeente betrokken bij de organisatie van deze dag in Huizen. Het is de bedoeling dat op 12 september zoveel mogelijk monumenten toegankelijk zullen zijn voor het publiek. Nadere informatie over zowel de Huizer dag als de Monumentendag zult u vinden in het Berichtenblad van (half) augustus.

Dan is er een begin gemaakt met de uitvoering van het "Educatieve Project" dat aangekondigd werd in het 'beleidsplan' bij de stukken voor de jaarvergadering van j.l. maart. Er is een commissie gevormd onder leiding van Mw. A. Kruyning-Teeuwissen, die druk doende is om een programma samen te stellen dat aan alle basisscholen zal worden aangeboden. De eerste reacties zijn enthousiast en er wordt hard aan gewerkt om dit najaar al te kunnen starten.

Tenslotte: de redactie van het Berichtenblad zou graag hulp krijgen van leden, die mee willen helpen het blad uit te bouwen van nieuwsbrief tot een "echt" tijdschrift.